

Ēriks Ešenvalds - Earth, teach me quiet

naar gebeden van het Ute-volk (Verenigde Staten)

Earth teach me quiet - as the grasses are still with light.
Earth teach me suffering - as old stones suffer with memory.
Earth teach me humility - as blossoms are humble with beginning.
Earth teach me caring - as mothers nurture their young.
Earth teach me courage - as the tree that stands alone.
Earth teach me limitation - as the ant that crawls on the ground.
Earth teach me freedom - as the eagle that soars in the sky.
Earth teach me acceptance - as the leaves that die each fall.
Earth teach me renewal - as the seed that rises in the spring.
Earth teach me to forget myself - as the melted snow forgets its life.

Earth teach me to remember kindness - as dry fields weep with rain.

Aarde, leer mij stilte - zoals het gras dat zwijgt in het licht
Aarde, leer mij lijden - zoals oude stenen lijden met herinnering
Aarde, leer mij nederigheid - zoals bloesems nederig zijn met aanvang
Aarde, leer mij zorgen, – zoals moeders hun jongen voeden
Aarde, leer mij moed – zoals de boom die op zichzelf staat
Aarde, leer mij grenzen – zoals de mier die over de grond kruipt
Aarde, leer mij vrijheid – zoals de arend die zweeft in de lucht
Aarde, leer mij aanvaarden – zoals de bladeren die elke herfst sterven
Aarde, leer mij vernieuwen – zoals het zaad dat oprijst in de lente
Aarde, leer mij mijzelf vergeten – zoals de gesmolten sneeuw zijn leven vergeet

Aarde, leer mij goedheid te herdenken – zoals droge velden wenen met regen

Aaron Copland - In the beginning

naar Genesis I:1 – II:7

In the beginning

God created the heaven and the earth.

And the earth was without form, and void;
and darkness was upon the face of the deep.

And the spirit of God

moved upon the face of the waters.

And God said, Let there be light: and there was light.

And God saw the light, that it was good:

and God divided the light from the darkness.

And God called the light Day,

and the darkness he called Night.

And the evening and the morning were the first day.

And God said, Let there be a firmament in the midst of the waters,
and let it divide the waters from the waters.

And God made the firmament,

*and divided the waters which were under the firmament
from the waters which were above the firmament:*

And it was so.

And God called the firmament Heaven.

In het begin

schiep God de hemel en de aarde.

De aarde was woest en leeg;
duisternis lag over de diepte,

en de Geest van God

zweefde over de wateren.

Toen sprak God: 'Er moet licht zijn!' En er was licht.

En God zag dat het licht goed was.

God scheidde het licht van de duisternis;

het licht noemde God dag,

en de duisternis noemde Hij nacht.

Het werd avond en het werd ochtend; dat was de eerste dag.

God sprak: 'Er moet een uitspansel zijn tussen de wateren,
een afscheiding tussen het ene water en het andere.'

En God maakte het uitspansel;

Hij scheidde het water onder het uitspansel
van het water erboven.

Zo gebeurde het.

Het uitspansel noemde God hemel.

And the evening and the morning were the second day.

And God said,
Let the waters under the heaven be gathered together unto one
place,
and let the dry land appear:

*And it was so.
And God called the dry land Earth;
and the gathering together of the waters called he Seas:
And God saw that it was good.*

And God said,
Let the earth bring forth grass,

the herb yielding seed,
and the fruit tree yielding fruit after its kind,
whose seed is in itself,
upon the earth:
And it was so.

*And the earth brought forth grass,
and herb yielding seed after its kind,
and the tree yielding fruit,
whose seed was in itself,
after its kind:
And God saw that it was good.*

Het werd avond en het werd ochtend; dat was de tweede dag.

God sprak:
‘Het water onder de hemel moet
naar een plaats samenvloeien,
zodat het droge zichtbaar wordt.’

Zo gebeurde het.
Het droge noemde God land,
en het samengevloeide water noemde Hij zee.
En God zag dat het goed was.

God sprak:
‘Het land moet zich tooien met jong groen gras,

zaadvormend gewas
en vruchtbomen die ieder naar
zijn soort hun vruchten dragen,
met zaad erin.’
Zo gebeurde het.

En uit het land schoot jong groen op,
gras, zaadvormend gewas, in allerlei soorten,
en bomen die ieder naar zijn soort
hun vruchten droegen,
met zaad erin.
En God zag dat het goed was.

And the evening and the morning were the third day.

And God said,

Let there be lights in the firmament of the heaven

to divide the day from the night;

and let them be for signs, and for seasons, and for days and years

And let there be lights in the firmament of the heaven

to divide the day from the night

and let them be for signs and for seasons and for days, and years:

And let there be lights

Lights!

Let there be lights in the firmament of the heaven

to divide the day from the night

and let them be for signs and for seasons and for days and years

And let there be lights in the firmament of the heaven

to divide the day from the night

and let them be for signs and for seasons and for days and years

And let there be lights in the firmament of the heaven

to give light upon the earth

And it was so.

And God made two great lights;

the greater light to rule the day,

and the lesser light to rule the night:

he made the stars also.

And God set them in the firmament of the heaven

Het werd avond en het werd ochtend; dat was de derde dag.

God sprak:

'Er moeten lichten zijn aan het hemelgewelf,

die de dag van de nacht zullen scheiden;

zij moeten als tekens dienen, zowel voor de feesten als voor de dagen

en de jaren

en tevens als lampen aan het hemelgewelf

om de aarde te verlichten.'

Zo gebeurde het.

Licht!

'Er moeten lichten zijn aan het hemelgewelf,

die de dag van de nacht zullen scheiden;

zij moeten als tekens dienen, zowel voor de feesten als voor de dagen

en de jaren

Er moeten lichten zijn aan het hemelgewelf,

die de dag van de nacht zullen scheiden;

en tevens als lampen aan het hemelgewelf

om de aarde te verlichten.'

Zo gebeurde het.

God maakte de twee grote lampen,

de grootste om over de dag te heersen,

de kleinste om te heersen over de nacht,

en Hij maakte ook de sterren.

God gaf ze een plaats aan het hemelgewelf

*to give light upon the earth,
and to rule over the day and over the night,
and to divide the day from the darkness:
And God saw that it was good.
And the evening and the morning were the fourth day.*

And God said
Let the waters bring forth abundantly
the moving creature that hath life,
and fowl that may fly above the earth
in the open firmament of heaven.
And God created great whales,
and ev'ry living creature that moveth,
which the waters brought forth abundantly,
after their kind,
and ev'ry winged fowl after his kind:
And God saw that it was good.
and God blessed them, saying,
Be fruitful and multiply,
and fill the waters in the seas,
and let fowl multiply in the earth.
And the evening and the morning were the fifth day.

*And God said,
Let the earth bring forth the living creature after his kind,
cattle, and creeping thing, and beast of the earth after his kind:
and it was so.*

om de aarde te verlichten,
om te heersen over de dag en over de nacht,
en om het licht en de duisternis uiteen te houden.
En God zag dat het goed was.
Het werd avond en het werd ochtend; dat was de vierde dag.

God sprak:
'Het water moet
wemelen van dieren,
en boven het land moeten de vogels
vliegen langs het hemelgewelf.'
Toen schiep God de grote gedrochten van de zee
en al de krioelende dieren,
waar het water van wemelt,
soort na soort,
en al de gevleugelde dieren, soort na soort.
En God zag dat het goed was.
God zegende ze en Hij sprak:
'Wees vruchtbaar en word talrijk;
gij moet het water van de zee bevolken,
en de vogels moeten talrijk worden op het land.'
Het werd avond en het werd ochtend; dat was de vijfde dag.

God sprak:
'Het land moet levende wezens voortbrengen van allerlei soort:
tamme dieren, kruipende dieren en wilde beesten van allerlei soort.'
Zo gebeurde het.

And God said,
Let the earth bring forth grass.
And God made the beast of the earth after his kind,
and cattle after their kind,
and ev'ry thing that creepeth upon the earth after his kind:

And God saw that it was good.

*And God said,
Let us make man in our image,
after our likeness:
and let him have dominion over the fish of the sea,
and over the fowl of the air,
and over the cattle,
and over all the earth,
and over ev'ry creeping thing that creepeth upon the earth.*

So God created man in his own image.

*in the image of God created he him;
male and female created he them.
And God blessed them,
and God said unto them,
Be fruitful, and multiply,
and replenish the earth, and subdue it:
and have dominion over the fish of the sea,
and over the fowl of the air,*

God sprak:
Laat de aarde gras voortbrengen
God maakte de wilde beesten, soort na soort,
de tamme dieren soort na soort,
en alles wat over de grond kruipt, soort na soort.

En God zag dat het goed was.

God sprak:
'Nu gaan Wij de mens maken, als beeld van Ons,
op Ons gelijkend;
hij zal heersen over de vissen van de zee,
over de vogels van de lucht,
over de tamme dieren,
over alle wilde beesten
en over al het gedierte dat over de grond kruipt.'

En God schiep de mens als zijn beeld;
als het beeld van God schiep Hij hem;
man en vrouw schiep Hij hen.
God zegende hen,
en God sprak tot hen:
'Wees vruchtbaar en word talrijk;
bevolk de aarde en onderwerp haar;
heers over de vissen van de zee,
over de vogels van de lucht,

*and over ev'ry living thing that moveth upon the earth.
Behold...*

And God said,
Behold, I have given you ev'ry herb bearing seed,
which is upon the face of all the earth,
and ev'ry tree,
in which is the fruit of a tree yielding seed;
To you it shall be for food.
And to ev'ry beast of the earth,
and to ev'ry fowl of the air,
and to ev'ry thing that creepeth upon the earth,
wherein there is life,
I have given ev'ry green herb for food:

*And it was so
And God saw ev'ry thing that he had made,
and, behold, it was very good.
And the evening and the morning were the sixth day.*

*Thus the heavens and the earth were finished,
and all the hosts of them
And on the seventh day God ended
his work which he had made;
and he rested on the seventh day
from all his work which he had made.
And God blessed the seventh day, and sanctified it:*

en over al het gedierte dat over de grond kruipt.'
Ziedaar

En God sprak:
'Hierbij geef Ik alle zaadvormende gewassen
op de hele aardbodem aan u,
en alle bomen
met zaaddragende vruchten;
zij zullen u tot voedsel dienen.
Maar aan alle wilde beesten,
aan alle vogels van de lucht
en aan alles wat over de grond kruipt,
aan al wat dierlijk leven heeft,
geef Ik al het groene gewas als voedsel.

Zo gebeurde het.
God bezag alles wat Hij gemaakt had,
en Hij zag dat het heel goed was.
Het werd avond en het werd ochtend; dat was de zesde dag.

Zo werden de hemel en de aarde voltooid,
en alles waarmee ze toegerust zijn.
Op de zevende dag bracht God het werk dat Hij verricht had tot
voltooing.
Hij rustte op de zevende dag
van al het werk dat Hij verricht had.
God zegende de zevende dag en maakte hem heilig,

*because that in it he had rested
from all his work which God created and made.*

These are the generations of the heavens
and of the earth when they were created,
in the day that the Lord God made the earth and the heavens,
and ev'ry plant of the field before it was in the earth,
and ev'ry herb of the field before it grew:

For the Lord God had not caused it to rain upon the earth,
and there was not a man to till the ground.

*But there went up a mist from the earth,
and watered the whole face of the ground.*

And the Lord God formed man of the dust of the ground,
and breathed into his nostrils the breath of life;
and man became a living soul.

want op die dag rustte God van al het werk dat Hij scheppend tot stand had gebracht.

Dit is de geschiedenis van het ontstaan van de hemel en aarde, zoals ze geschapen zijn.

Toen Jahwe God de aarde en de hemel maakte,
waren er op aarde nog geen wilde planten en
groeide er geen enkel veldgewas,

want Jahwe God had nog geen regen op de aarde laten vallen
en er was nog geen mens om de grond te bebouwen,

om het water uit de aarde omhoog te halen
en de aardbodem te bevoeien.

Toen boetseerde Jahwe God de mens uit stof, van de aarde genomen,
en Hij blies hem de levensadem in de neus:
zo werd de mens een levend wezen.

Ton de Leeuw - Prière

naar een Franse vertaling van een Korantekst

Seigneur, Je suis le plus petit grain de sable du désert
que féconde la pluie de tes bien-faits.
Je ne mérite pas que tu discernes, un jour, mes bonnes actions.
Je me suis trop souvent contenté de m'en remettre à ton indulgence, à
ta miséricorde.
Trop souvent je n'ai pas révééré ta puissance
en contemplant une feuille ou une forêt,
la mer, une aurore, un pétale de rose.
Trop souvent je n'ai pas écouté ce que tu disais
dans les grondements du tonnerre,
dans les chants des fontaines,
dans les plaintes des pauvres.
Seigneur. Le silence de la nuit était pour moi ton silence,
lorsque je souffrais, je ne pensais pas
que d'autres souffraient plus que moi.
Je faisais le bien en pensant que tu me voyais,
je faisais le mal en pensant que tu me voyais pas.
Lorsque j'étais heureux, je me croyais l'artisan de ma félicité.
Je me suis permis de te regarder,
je me suis permis de te parler.
Seigneur. J'ai osé discuter sur le bien,
j'ai osé discuter sur le mal,
sur la vie, sur la mort.
J'ai osé interpréter tes paroles.
J'ai osé lever la tête

Heer, Ik ben het kleinste zandkorreltje van de woestijn,
vruchtbaar gemaakt door uw zegen-regen.
Ik verdien het niet dat u eens
mijn goede daden zult beoordelen. Ik heb mij te vaak in gemakzucht
verlaten
op uw toegeeflijkheid, op uw genade.
Te vaak heb ik uw macht niet geëerbiedigd
bij het beschouwen van een blad of een woud,
de zee, een ochtendgloren, een rozenblaadje.
Te vaak heb ik niet geluisterd naar uw stem
in het rommelen van de donder,
in het zingen van de bronnen,
in het weeklagen der armen.
Heer. De stilte van de nacht was voor mij uw stilte,
toen ik leed dacht ik er niet aan
dat anderen meer moesten lijden dan ik.
Ik deed het goede in de veronderstelling dat u mij zag,
ik deed het slechte ervan uitgaande dat u mij niet zag.
Toen ik gelukkig was, dacht ik dat ik mijn eigen geluk gesmeed had.
Ik stond mijzelf toe u te zien,
ik stond mijzelf toe tot u te spreken.
Heer. Ik heb het gewaagd om te twisten over het goede,
Ik heb het gewaagd om te twisten over het kwaad,
over het leven en over de dood.
Ik heb uw woord durven verklaren.

dans l'ouragan de tes révélations.
Seigneur, qui fais germer les graines!
Seigneur, qui détruis les moissons!
Seigneur du soleil des batailles et de la lune paisible!
Seigneur de la colombe et du lion,
du brin d'herbe et du cèdre,
de la mousse et du marbre.
Seigneur des oasis et des déserts!
Seigneur, qui as renversé les palais de Babylone.
Seigneur, qui procures une tente au nomade.
Seigneur, qui nous a donné le jour et la nuit,
l'eau et le pain, espoir et le sommeil!
Seigneur de la vie, de la mort, de la résurrection,
je me prosterne devant ta majesté!
Je m'anéantis devant ta puissance.
Je ne sais plus que j'existe,
quand j'ai prononcé ton nom.

Ik heb mijn hoofd durven opheffen
in de orkaan van uw openbaringen.
Heer, die het graan doet kiemen!
Heer, die de oogsten verwoest!
Heer van de zon bij veldslagen en van de vredige maan!
Heer van de duif en van de leeuw,
van het grassprietje en van de ceder,
van het mos en van het marmer.
Heer van de oases en van de woestijnen!
Heer, die de paleizen van Babylon omver heeft geworpen.
Heer, die de nomade een tent verschaft.
Heer, die ons dag en nacht gegeven heeft,
water en brood, de hoop en de slaap!
Heer van het leven, van de dood, van de opstanding,
ik kniel neer voor uw verhevenheid!
Ik buig me in het stof voor uw macht.
Ik weet niets meer, dan dat ik besta,
wanneer ik uw naam heb uitgesproken.

Aart Strootman – Miniaturen bij een wereld die verdwijnt

naar Eva Meijer: *Vuurduin. Aantekeningen bij een wereld die verdwijnt*

Alleen het onmogelijke is de moeite waard

Maar we moeten ons hart storten op wat er nog niet is

In wat onmogelijk lijkt en leren hopen op een betere toekomst

En soms houdt de wereld jou dan vast

Eva Meijer - Aantekeningen bij een wereld die verdwijnt

Blauwe kiekendief

Boerenwaluw

Bontbekplevier

Boomvalk

Brilduiker

Buidelmees

Draaihals

Drieteenmeeuw

Duinpieper

Dwergmeeuw

Dwergstern

Engelse kwikstaart

Europese kanarie

Gele kwikstaart

Goudplevier

Graspieper

Graszanger

Grauwe gors

Grauwe kiekendief

Grauwe klauwier

Grauwe vliegenvanger

Griel

Groene specht

Grote karekiet

Grote lijster

Grote mantelmeeuw

Grote stern

Grote zilverreiger

Grutto

Hop

Huismus

Huiszwaluw

Keep

Kemphaan

Kerkuil

Klapekster

Kleine zilverreiger

Kleinst waterhoen

Kneu

Koekoek

Korhoen

Kortsnavelboomkruiper

Kraanvogel

Kramsvogel

Kuifleeuwerik

Kwak

Kwartelkoning

Lachstern

Matkop

Middelste zaagbek

Nachtegaal

Nachtzwaluw

Noordse stern

Oehoe

Oeverloper

Ortolaan

Paapje

Patrijs

Pijlstaart

Porseleinhoen

Purperreiger

Raaf

Ransuil

Ringmus

Roerdomp

Roodhalsfuut

Roodkopklauwier

Roodmus

Slechtvalk

Slobeend

Smient

Snor

Spotvogel

Steenuil
Steltkluut
Strandplevier
Tapuit
Torenavalk
Tureluur
Veldleeuwerik
Velduil
Visdief
Watersnip
Wielewaal
Wilde zwaan
Wintertaling
Woudaap
Wulp
Zeearend
Zomertaling
Zomertortel
Zuidelijke bonte strandloper
Zwarte mees
Zwarte stern

Deze vogelsoorten dreigen uit te sterven. Ze zijn er nog, maar worden bedreigd door de vernietiging van hun leefgebieden, het verdwijnen van insecten, door weersveranderingen en veranderingen in het landschap, lage waterstanden, de opmars van pesticiden. Veel andere soorten zijn al uitgestorven en dat is maar een voorbeeld van hoe de natuurlijke wereld verandert. De zeespiegel stijgt, het weer wordt extremer, zoals de grote droogte in Europa deze zomer liet zien, Nederland is Europees koploper verlies van biodiversiteit.

Voor een deel is dit natuurlijk een politiek probleem. Er is grootschalige systeemverandering nodig. Dat kan – de Duitse filosoof Ernst Bloch schrijft dat we altijd onaf zijn, als mensen, en de rest van de wereld trouwens ook. Daarin schuilt hoop, niet als iets zachts of poezeligs maar als een opdracht. Maar anders kunnen handelen vraagt ook om een ander verhaal. Over de mens, over de andere dieren, over de natuur.

Het woord natuur

Even over dat laatste woord, natuur. Het woord ‘natuur’ is een cliché, een uitgesleten woord. Bij natuur denken mensen aan oerbossen, of Schotse Hooglanders, aan ongerepte wildernis. Maar die bestaat niet, tenminste niet in Nederland, en een beeld van de mens die tegenover de natuur staat is problematisch. Een scheiding tussen de mens en de rest van de natuurlijke wereld, en een wereldbeeld waarin mensen niet alleen als bijzondere dieren maar ook als het beste dier gezien worden, maakt namelijk de uitbuiting van de natuur voor menselijk gewin mogelijk, zoals we in de afgelopen eeuwen hier in Nederland hebben kunnen zien. Het doet ook geen recht aan dat mensen natuurlijke wezens zijn. We zijn kwetsbaar en bestaan uit natuurlijk materiaal. Onze levens zijn bovendien met die van allerlei levende wezens verbonden: andere dieren, bomen, paddenstoelen. Mensen zijn deel van een groter levend web, als we dat vergeten gaat het mis. Omdat zoveel door mensen bepaald wordt lijkt het soms moeilijk om om de mens heen te denken. Maar dat kan wel. Bijvoorbeeld door te gaan luisteren naar andere levende wezens.

Luister eens naar wie je niet verstaat

Goed luisteren is verbonden met het bepalen van je houding, schreef Pauline Oliveros. Zij was componist en accordeonist en onderzocht hoe muziek mensen kon helen. Als individu, en als gemeenschap. Oliveros noemde goed luisteren naar wat je omringt diep luisteren. Dat is voor Oliveros een muzikale aangelegenheid: het gaat om letterlijk luisteren naar muziek, rituelen, improvisatie en omgevingsgeluiden. Zo oefen je je oren. Maar het is ook een politieke praktijk en de basis voor oordeelsvorming. Om mensen diep te leren luisteren ontwikkelde Oliveros composities en oefeningen. De bekendste zijn haar *sonic meditations*, een serie oefeningen of rituelen die mensen in groepen kunnen uitvoeren. Soms zijn ze heel verstillend, zoals *Native*: ‘Maak ’s nachts een wandeling. Loop zo zacht dat de zolen van je voeten oren worden.’ In andere gevallen zijn ze luid, en vragen ze om het gebruik van grote speakers, dronegeluiden, gezang of geschreeuw.

De sonische meditatie is erop gericht zintuiglijk beter te leren luisteren en daardoor een andere verhouding naar de wereld te ontwikkelen. Het zijn een soort politieke meditatie. Meditatie wordt vaak geassocieerd met naar binnentreden, en dus uit de wereld treden, maar Oliveros wijst erop dat beter leren luisteren, als belichaamde ervaring, kan helpen om anderen beter te verstaan en eventueel te begrijpen. De anderen die je al kent, maar ook nieuwe anderen – vogels, kinderen, nog onbekende wezens. Hoe langer je luistert, hoe meer je namelijk hoort. De wereld die Oliveros in de meditatie centraal stelt is niet de menselijke politieke wereld, maar de planeet aarde. Lichamen, stemmen, muziekinstrumenten, voetstappen, langsrijdende auto's, vogels, herinneringen, bossen, oceanen, woorden, bandopnames en andere zaken kunnen er deel van uitmaken. Zo luisteren houdt een herziening in van de positie van de mens in het grotere geheel. Straks luisteren we naar muziek, maar hopelijk blijven jullie daarna ook luisteren. In de donkere stad op weg naar huis, en morgen naar de ochtend.

Luister ook eens naar iemand die je niet verstaat.

Woorden voor een wereld die verdwijnt

Naast beter luisteren moeten we meer met elkaar praten over de levende wereld, over wat we dreigen te verliezen, zodat we het beter kunnen gaan beschermen. Daarin kunnen bestaande woorden, zoals natuur, richting geven. Maar we hebben ook andere woorden nodig, die preciezer laten zien wat er op het spel staat. Woorden vormen onze gedachten en daarmee onze handelingen. Taal wordt vaak gezien als een jas voor een boodschap, of een manier om de ander te overtuigen, of te spuien. Maar in gesprekken schuilt het nieuwe. En anders over de wereld praten laat die wereld anders zien.

Zelf mis ik winters met sneeuw en ijs. Dat is winterwee, een melancholie die de donkere maanden vergezelt. De schaduwen van bomen horen bij de boomtroost, die je ook kan voelen in het bos. Dan is er de hittevrees, die steeds vaker de kop opsteekt. Misschien kunnen we om met de hitte om te gaan leren van vlinders die een zomerslaap houden. Maar ook veel vlinders dreigen te verdwijnen. Daarom, voor we echt gaan luisteren, tot slot hun namen:

Aardbeivlinder

Bont dikkopje

Bosparelmoervlinder

Boswitje

Bruin blauwtje

Bruin dikkopje

bruine eikenpage

Bruine vuurvlinder

Donker pimpernelblauwtje

Duinparelmoervlinder

Dwergblauwtje

Dwergdikkopje

Geelsprietdikkopje

Gele luzernevlinder

Gentiaanblauwtje

Groot dikkopje

Groot geaderd witje

Grote ijsvogelvinder
Grote parelmoervlinder
Grote vos
Grote vuurvinder
Grote weerschijnvlinder
Heideblauwtje
Heivlinder
Iepenpage
Kaasjeskruidkoppje
Kalkgraslanddikkopje
Keizersmantel
Klaverblauwtje
Kleine heivlinder
Kleine ijsvogelvinder
Kleine parelmoervlinder
Kommavlinder
Moerasparelmoervlinder
Oranje zandoogje
Pimpernelblauwtje
Purperstreepparelmoervlinder
Rode vuurvinder
Rouwmantel
Sleedoornpage
Spiegeldikkopje
Tijmblauwtje

Tweekleurig hooibeestje

Vals heideblauwtje

Veenbesblauwtje

Veenbesparelmoervlinder

Veenhooibeestje

Veldparelmoervlinder

Woudparelmoervlinder

Zilveren maan

Zilverstreephooibeestje

Zilvervlek